

en Forkyndelse, som jeg har nævnt Eksempler paa, idet jeg har nævnt Provst Villtoft i Hunseby, jeg nævnte Pastor Kure i Ugilt —, at man kan se paa, at en saadan Forkyndelsesfrihed uhindret findes her i vort Land, og samtidig dog kræve en Ritualtvang — det var netop det, som Grundtvig ansaa for at være det aller-værste. Han bruger derom det Udtryk, at det for Fædrenetroen vilde være en Dødsdom, som, om den ikke blev godkendt af ham deroppe, dog kunde blive skæbnesvan-ger for det Folk, hvori den blev fældet. Det er Grundtvigs Syn paa det Standpunkt, det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen i Virkeligheden indtager i dette Øjeblik.

Det ærede Medlem tager ogsaa ganske fejl, hvis han tror, at den anden Valgmenighed derovre i Ryslinge, den, der kalder sig den Grundtvigske Valgmenighed, er Modstan-der af, at den Ritualfrihed, der er Tale om her, gives til Rørdams Menighed. Tværtimod, man ønsker, den skal gives. Jeg ved, at Menighedens Præst derovre — han har udtalt det til mig — nærer det Ønske, at denne Frihed skal gives. Jeg vil henstille til det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen, at han læser en lille Pjece, som er skrevet af en af de ledende Mænd i den anden Valgmenighed derovre i Ryslinge, den saakaldte Grundtvigske Valgmenighed, af Højskoleforstander Monrad; den hedder, saa vidt jeg husker, „Grundtvigs Kirkepolitik“. Der vil det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen blive stillet overfor meget vidtgaaende Krav med Hensyn til Ritualfrihed fra Forstander Monrads Side, og han vil dér kunne faa en Orientering i, hvad Grundtvigs Kirkepolitik er, en Orientering, som jeg tror, det ærede Medlem i høj Grad trænger til.

Saa har jeg endnu kun et Spørgsmaal til den højtærede Kirkeminister. Hvis det nu skulde ske, at Ryslinge Valgmenighed skulde ved den højtærede Kirkeministers Holdning blive tvunget udenfor Folkekirken, ud i Frimenigheden, hvordan vil det da gaa med Hensyn til Menighedens Brug af Folkekirkens Kirker? Det er jo et meget betydningsfuldt Spørgsmaal, idet Ryslinge Valgmenighed har Sognebaandsløserne over en meget stor Del af Sydfyn, og Pastor Rørdam plejer at prædike rundt omkring i de fynske Kirker. Hvorledes vil det gaa, hvis han ved den højtærede Kirkeministers Holdning tvinges ud i Frimenigheden? Vil Pastor Rørdam da vedblivende kunne faa Lov til at prædike i Folkekirkens Kirker? Jeg vil gerne spørge den højtærede Kirke-minister, om han ikke er enig med mig i Opfattelsen af §§ 14—16 i Loven om Valg-

menigheder og om Kirkers Brug, enig med mig i dette, at det er Kirkeministeren, der afgør, hvorvidt den paagældende Menighed og dens Præst med Hensyn til Lære og Ritus saavel som med Hensyn til Frimenighedens Forhold i det hele taget er saadan stillet, at man kan give denne Til-ladelse. Det er jo i § 14, der udtrykkelig staaer, at Biskoppens Afgørelse kan ind-ankes for Kirkeministeren. I §§ 15 og 16 er dette ikke indføjet, men jeg maa gaa ud fra, at man ved Analogislutning maa hævde, at det overalt her er Kirkeministeren, der har den sidste Afgørelse i sin Haand. Denne Bestemmelse, at Biskoppens Afgørelse kan indankes for Kirkeministeren, kom ind ved et Ændringsforslag ved den sidste Revision af Loven, i 1922, et Ændringsforslag, der blev stillet af hele Udvalget, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen var altsaa ogsaa Medforslagsstiller til dette Ændrings-forslag.

Jeg vil nu altsaa gerne spørge den højtærede Kirkeminister, om han er enig med mig i den Opfattelse, at saavel i § 14 som i §§ 15 og 16 er det i Virkeligheden Kirkeministeren, der har den sidste Af-gørelse. Skulde det være saaledes, at den højtærede Minister mener, at det kun er i § 14, denne Afgørelse lægges i Kirkemi-nisterens Haand, vilde jeg tro, at den højtærede Minister med Lethed kan se, at man uden Vanskelighed vil kunne faa Spørgs-maalet frem til Kirkeministerens Afgørelse. Og dér vil jeg dog mene, at naar det en Gang er afgjort af Kirkeministeren, at den paagældende Præst og hans Menighed er saaledes stillet med Hensyn til Lære og Ritus og øvrige Forhold, at de kan have Lov at bruge Folkekirkens Kirker, saa kan denne Ministerens Afgørelse ikke under-kendes af nogen Biskop.

Naar den højtærede Kirkeminister har svaret mig først paa det Spørgsmaal, vil jeg gerne spørge: Hvorledes vil saa den højtærede Minister stille sig, hvis Spørgs-maalet om Ryslinge Valgmenigheds og Pas-tor Rørdams Adgang til at bruge Folke-kirkens Kirker kommer til at foreligge for ham? Vil han give denne Tilladelse, eller vil han modsætte sig det?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Jensen (Broby) har Ordet for en kort Bemærkning.

Jensen (Broby): Det ærede Medlem Hr. Povlsen og jeg er altsaa enige om, at de gamle Præstegaarde skal bevares. Det ærede Medlem spurgte mig, om jeg kunde